

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16C/73/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115203061
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hanzlíková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115203061.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Janou Hanzlíkovou v právnej veci navrhovateľa AB 2 B.V., reg. Č. 56007043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSC 1077XX, Holandské kráľovstvo, zast. Advokátska kancelára GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., Teplická 7434/147, Piešťany, proti odporcovi Z. o zaplatenie 1.261,85 eur, takto

rozhodol:

1. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 550,70 eur s 8,05% úrokom z omeškania ročne zo sumy 550,70 eur od 03. 02. 2015 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
2. Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.
3. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podanou žalobou domáhal zaplatenia zostatku revolvingového úveru s príslušenstvom.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, v súlade s ust. § 101 ods. 2 O. s. p. konal v neprítomnosti navrhovateľa a zistil nasledovný skutkový stav:

Odporca uznal pohľadávku vo výške 550,70 eur ako rozdiel poskytnutého úveru 1200 eur /keď mu bol poskytnutý úver 320 eur, neskôr navýšený asi o 800 eur/, zvyšok neuznal. Úver prestal splácať pre nedostatok finančných prostriedkov.

Dňa 4. 6. 2012 /v návrhu nesprávne uvedené 23. 5 2011/ uzavreli účastníci /resp. predchodca navrhovateľa a odporca/ Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX7, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi revolvingový bezúčelový úver s výškou kreditného limitu 320 eur, výška mesačnej splátky 4% z dlžnej čiastky, ročná úroková sadzba 26,28%, 11,88%.

Odporca čerpal 1200 eur, uhradil podľa predloženého rozpisu 649,30 eur.

Navrhovateľ /jeho predchodca/ vyzval odporcu na zaplatenie sumy 1278,85 € listom zo dňa 29.10.2014, čím došlo k zosplatneniu úveru v lehote 15 dní od odoslania výzvy

Navrhovateľ pôvodným návrhom žiadal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie 1261,85 eur /ktorá pozostáva z istiny 1078,53 eur, úroku 52,32 eur, upomienka II - 36 eur, poplatok za výpis z účtu 8,15 eur, úrok za hotovostné transakcie 86,85 eur, 8,05% úrok z omeškania ročne zo sumy 1261,85 eur od 3.2.2015 do zaplatenia a trovy konania.

Revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je poskytovaný dlžníkovi k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany veriteľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca. Z charakteru revolvingového úveru vyplýva, že vopred nemožno určiť, kedy a koľko bude prostriedkov čerpaných, a teda ani výšku úveru. Dohodnutá je len výška úverového rámca.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obch. zák. za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu, alebo z okolností za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 2 písm. a, b zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „z.č. 258/2001 Z.z.“) a účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 z. č. 258/2001 Z.z., veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Podľa ods. 2 spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ods. 5 pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 prostredníctvom ustanoveného vzoru formulára. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

Podľa § 4 ods. 1 z. č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 z. č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že navrhovateľ /jeho predchodca/ a odporca uzavreli dňa 4. 6. 2012 zmluvu o revolvingovom úvere. Spotrebiteľský charakter zmluvy je nepochybný aj tým, že zmluva bola navrhovateľom pripravená vopred na formulári vrátane znenia obchodných podmienok bez možnosti zasiahnuť do jej znenia odporcom ako spotrebiteľom. Vzhľadom na charakter a obsah zmluvy, sa jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka, pričom súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by aplikáciu zákona o spotrebiteľských úveroch vylučovali.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 ZoSÚ, a preto musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátky v %-ách bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je uvedená výška splátky istiny, úroku a poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Uvedené obsahové nedostatky zmluvy majú za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý navrhovateľom odporcovi je potrebné v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) považovať za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ tak nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, ani iných poplatkov, t.j. poplatkov za poistenie.

Z vykonaného dokazovania, a to z predloženej úverovej zmluvy, mal súd preukázané, že neobsahovala údaj o výške zmluvného úroku, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, resp. o použití splátok na tieto príslušenstvá. Úverové podmienky odporca nepodpísal. Súd mal za to, že všeobecné zmluvné podmienky majú obsahovať len skutočnosti technického, spresňujúceho, resp. vysvetľujúceho charakteru, nemôžu však obsahovať podstatné náležitosti zmluvy, ktorou je aj riadne dojednanie výšky úroku za poskytnutý úver alebo výšky jednotlivých poplatkov. Nakoľko neboli účastníkmi platne dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy je potrebné hľadiť na poskytnutý úver ako bezúročný.

V úverovej zmluve nie je uvedený údaj o RPMN ako povinná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zák.č. 129/2010 Z.z), Okresný súd Dunajská Streda v rozsudku 16C/119/2015 zo dňa 3.9.2015 uviedol, že "nemožno dať za pravdu žalobcovi, ktorý tvrdí, že pri revolvingovom (pravidelne sa obnovujúcom) úvere nie je možné RPMN určiť v zmluve priamo. Tento názor je predovšetkým v rozpore s jasným znením § 9 ods. 2 písm. j) cit. zákona, ktoré jej uvedenie výslovne vyžaduje a žiaden typ úveru z nej nevyníma. Žalobca však ignoruje aj súvislosti s ďalšími ustanoveniami. Už zo samotného § 9 ods. 2 písm. j) totiž vyplýva, že RPMN sa má uviesť na základe údajov platných ku dňu uzavretia zmluvy. Ďalej časť II prílohy č. 2 cit. zákona obsahuje viacero predpokladov, za ktorých sa má RPMN vyčíslieť aj pri takých úveroch, akými je revolvingový úver v prerokúvanej veci. Napr. podľa písm. a) tejto časti, ak zmluva umožňuje čerpať úver ľubovoľne, považuje sa za vyčerpaný v plnej výške okamihom uzavretia zmluvy. Podobne písm. c) tejto časti upravuje spôsob výpočtu RPMN pre prípad ľubovoľného čerpania s obmedzeniami. Z citovaných ustanovení tak vyplýva, že zákonodarca si bol vedomý ťažkosti, ktoré vznikajú pri vyčíslení RPMN pri úveroch čerpaných podľa vôle klienta. Napriek tomu však požiadavku na jej uvedenie v § 9 ods. 2 písm. j) cit. zák. ustanovil, a práve preto v cit. ustanoveniach prílohy upravil postupy na prekonanie týchto ťažkostí. Preto je argumentácia žalobcu o nemožnosti určenia RPMN v zmluve nesprávna.

Z uvedených dôvodov je úver podľa § 11 ods. 1 písm a) zák 129/2010 Z.z. bezúročný a bez poplatkov.

V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ poskytol odporcovi plnenie, avšak vzhľadom na absolútnu neplatnosť úverovej zmluvy s úverovým rámcem, navrhovateľ nemá právo požadovať od odporcu nič navyše len naozaj poskytnuté plnenie. Nakoľko neboli účastníkmi platne dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy, je potrebné hľadiť na poskytnutý úver ako bezúročný. Bezdôvodné obohatenie mohlo potom spočívať len v prijatom plnení do výšky poskytnutého úveru, teda do výšky 1200eur, z ktorého odporca uhradil čiastku 649,30 eur. Túto čiastku súd ako dôvodnú priznal, vo zvyšnej časti nad rámec rozdielu poskytnutej a uhradenej istiny súd návrh s poukazom na uvedené zamietol, nakoľko úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. V časti poplatku za upomienku súd poukazuje na Rozsudok OS Piešťany 10C 283/2011, OS Trenčín 10C 238/2013, ktorými bol tento poplatok vyhlásený za neprijateľnú podmienku. Výška poplatku za upomienky je neprimerane vysoká, nebola dojednaná individuálne, je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Stanovený poplatok totiž umožňuje získať na úkor spotrebiteľa majetkový prospech, ktorý prevyšuje skutočné výdavky na upomienku. Zákon pritom ako príslušenstvo pohľadávky v § 121 ods. 3 OZ označuje náklady na uplatnenie pohľadávky, teda predpokladá presné výdavky. Paušálna výška poplatku za upomienku bez transparentného výpočtu skutočných nákladov predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Spolu s priznanou istinou súd priznal navrhovateľovi aj úroky z omeškania.

Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1. 1. 2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo žalobcovi právo požadovať od žalovaného ako dlžníka popri plnení, úroky z omeškania z vyššie uvedenej sumy, keďže ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Úroky z omeškania súd priznal v zmysle návrhu odo dňa omeškania odporcu do zaplatenia pohľadávky vo výške určenej nar. vl. č. 87/95 Z. z.

Pokiaľ odporca namietal účel úveru - použitie tovaru pre inú osobu, jedná sa o samostatný právny vzťah odporcu s treťou osobou, táto skutočnosť nemá vplyv na predmet tohto konania a vzťah účastníkov.

Vzhľadom na čiastočný úspech navrhovateľa súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo, keď úspech navrhovateľa bol v časti menšej ako 1/2-ica odporca si náhradu trov konania neuplatnil, a teda nebol daný dôvod na prípadné rozdelenie náhrady trov konania pomerne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
 - f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.